

fra Mar til Mar fra over 200,000 Kr. Underbalance ved Driften til et Overskud af over 200,000 Kr., altsaa en Forskjel fra Mar til Mar paa Driftsudbyttet af over 400,000 Kr. Altsaa lige strax kan dette ikke godtgøres, men god Erfaring kan vindes her i forholdsvist kort Tid. Det er dette Hensyn, der maa gjøre sig gjældende fra Statens Side, som dog ikke bør kjøbe Ratten i Sælken og gaa ganske i Blinde, efter som de Oplysninger, der her foreligge, kunne trænge til at suppleres eller dog ikke give fuld Beledning. Og som ogsaa paaapeget af den ærede sidste Taler kunne vi derigjennem komme til at være retfærdigere i Opgjørelsen med Aktieselskabet, end vi nu maaste kunne være, thi uaagtet jeg mener som den ærede Taler, at nu staa de 424,500 Kr., som Danmarks Statteydere herefter skulde betale Aktieselskabet, aldeles umotiverede, er det dog muligt, at Stigning i Sukkerpriserne og andre Forhold, eller den større Lethed ved at skaffe den fornødne Driftskapital, som der er for den nuværende Bruger, Statskassen, fremfor den tidligere, og andre forskjellige Omstændigheder, kunne medføre, at de 30 pCt. ikke blot kunne siges at være en passende Betaling, men maaste snarere for liden. Og jeg tror ikke, at det er til nogen Glæde, at Statskassen driver Rogiererne under Ansvar for Aktieselskabet; thi hvis Statskassen driver det uden et saadant Ansvar, ville vi kun have Statsrevisionen — og næppe nok det. Det er da kun overfor Driften i dens Hovedtræk; i alt Fald have tidligere Statsrevisioner behandlet disse Forhold overmaade forbigaaende. Jeg har fra tidligere Mar havt Veilighed til at paavise, hvorledes gamle Laan til Vestindien have kunnet lade sig ophobe. Thi det Tal, jeg nævnte for, 3,350,000 Kr., er jo kun en lille Del af, hvad vi have tilsat, tabt eller have indfæstaaende i Vestindien, i ikke rentable Plantager og Deslige. Det var, naar vi kun havde Statsrevisionen. Hvis vi derimod lade det staa hen som nu, og Staten altsaa skulde gjøre Rede og Regnskab for sin Brug af Fabriken ogsaa overfor det nuværende Aktieselskab, fik vi derved et Slags Korrektiv for, at Statskassen driver den nogenlunde baade økonomisk og hensigtsmæssig, idet man maa forudsætte, at med Hensyn til det Økonomiske ville Aktieselskabets Interesser absolut opfordre Aktionærerne til at se nøje paa, at der ikke ødsles med Driften. Og hvad Hensigtsmæssigheden angaar, maa man forudsætte, at Aktieselskabet besidder ogsaa udenfor de Kræfter, som forblive i Statens Tjeneste, en Erfaring, som gennem en saadan Revision kunde komme Driften til Gode. Jeg skulde derfor

menne, at det vilde være hensigtsmæssigt fra vort Standpunkt og retfærdigt overfor Aktieselskabet, om man foreløbig lod det staa, og vi da fik at se, om man vilde vedblivende beholde Fabriken, ei blot til Brug, men lade den overgaa til Cie til evigvarende Forskættelse, eller man vilde lade Eiendommen gaa til Eksekution og til den Høistbydende, selv om det ikke bliver Staten, men en hvilken som helst anden privat Mand, for at Staten ikke skulde fristes ind paa en saa uformuftig Sag, som Statsfabrikation overhovedet efter disse mange Forhold har vist sig at være. Jeg er derfor mest tilbøielig til at tro, at det Høieste, man kunde gaa til ved dette Lovforslag, hvis de forskjellige Oplysninger, som et Udvalg derom vilde indhente, kunde tillade at blive staaende derved, det er, at lade Ministeriet foreløbig bruge Pantet som nu og saa se Tiden an, men at det vilde være i høieste Grad forhastet og vilde ogsaa være ubilligt overfor Aktieselskabet, om man gif til en endelig Lov om dette Forhold.

Finantsministeren (Strup): Jeg takker det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgtreds (Tutein) for den velvillige Bedømmelse af Finantsministeriets Forhold lige overfor Fællessukkerogierne, hvad angaar deres Overtagelse til Brug for Statskassen. Det ærede Medlem har med fuld Frihed gjort gjældende, at en Standsning af Fællessukkerogierernes Drift vilde være en meget alvorlig Kalamitet for hele Sukkerdyrkingen paa St. Croix og navnlig for de smaa Jordbrugere derovre, som kun derved, at de kunne følge deres Kør til Fællessukkerogierne, kunne benytte Jorden til Sukkerdyrking. Det er jo denne stærke Udsvikling af Sukkerdyrking paa Smaalodderne derovre, som har bevirket, at Sukkerdyrkingen, trods de lave Sukkerpriser, ikke er gaaet tilbage i disse uheldige Mar. Jeg kan oplyse Thinget om, at medens der i Gjennemsnit i de sidste 5 Mar har været forarbejdet i Sukkerogierne omtrent 100 Millioner Pd. Kør, tror man sig i den Kampagne, som er begyndt den 29de Februar i dette Mar, allerede nu vis paa at have 65 Mill. Pund til Bearbejdelse, og af disse 65 Mill. Pund vil jo godt og vel de 20 være fra Smaalodderne, fra det mindre Landbrug, og andre 20 fra Plantager, der ikke have Sukkerværk tillige. Deraf fremgaar det jo, at en Standsning af Sukkerogierernes Drift vilde have bevirket en meget betydelig Formindskelse af Sukkerproduktionen derovre. Men enhver Formindskelse af Sukkerproduktionen virker jo atter paa Kolonialkassens finantsielle For-